

Aan de leden van
Bestuur NEa

Verslag

Onderwerp
Verslag bestuursvergadering
d.d. 18 juli 2023

Datum	Kenmerk	Bijlage(n)
18 juli 2023	NEa 133-07	
Locatie	Aanvang en einde	Afschrift
Webex	9.30-12.30	

Aanwezig
7 aanwezigen

Afwezig

- Opening en vaststelling agenda vergadering NEa 132-01

Voorzitter opent de vergadering, de directeur heeft vooraf een paar mededelingen.

 - MT-lid heeft vakantie, "werknemer" vervangt haar vandaag in de vergadering.
 - Het wetstraject voor de inframarginaleheffing (het afromen van overwinsten bij elektriciteitsproductie) vordert. In oktober 2024 zullen bedrijven aangifte moeten doen. Op aandringen van de NEa is er een simpele aangifteoptie geïntroduceerd. Bedrijven hoeven daarbij enkel de elektriciteitsvolumes die ze elk uur op het net gezet hebben en de bijbehorende prijs op de *day ahead* markt op te geven. Dit versimpelt uitvoering en toezicht zeer. De verwachting is dat een groot deel van de producenten op deze manier aangifte zal gaan doen.
 - Het bestuur heeft eerder gesproken over de taak om toetredingsvergunningen te verstrekken voor CBAM, de Europese koolstofgrensheffing. NEa wordt de nationale CBAM-autoriteit, maar vindt de taak om toe te zien op toetreding van bedrijven in CBAM niet goed passen bij de organisatie. Met het Ministerie van Financiën (het verantwoordelijke ministerie) werd nog gezocht naar een organisatie die dat onderdeel op zich kan nemen. Eerder had het bestuur al besloten dat de NEa onder voorwaarden dit dan toch zou kunnen oppakken, met name door het administratieve werk uit te besteden. Nu werkt de NEa aan de voorwaarden om de taak op te pakken. Het bestuur zal geïnformeerd worden over de voorwaarden en in

- een volgende vergadering zal dan gesproken worden over de risico's van het aanvaarden van deze taak en het uitbesteden van een deel van de taak hiervan.
- De NEa zal in 2024 en deels '25 het secretariaat van REFUREC -de Europese club van uitvoerders van beleid voor hernieuwbare energie in vervoer- voeren. Dit betekent met name dat de NEa de kosten zal dragen hiervan. Dit past in het Nederlandse beleid om in te zetten op meer samenwerking in toezicht.
 - 18-19 september is er een NEa-tweedaagse. De directeur nodigt de andere bestuursleden uit om langs te komen om een deel van het programma mee te maken. Hiervoor wordt nog gekeken welk onderdeel in het programma het beste past.
 - De val van het Kabinet kan gevolgen hebben voor de taken die de NEa uit zal gaan voeren wanneer wetstrajecten controversieel verklaard worden door de Kamer in afwachting van een nieuw Kabinet. De huidige inschatting is dat het effect beperkt is, omdat de NEa veel te maken heeft met Europese wetgeving die lidstaten strikte transpositiedeadlines oplegt en daarom in de regel niet-controversieel verklaard worden. In een omzetting wordt er echter wel af en toe gekozen om er een nationale kop bovenop de Europese plannen te zetten, dat kan mogelijk wél als controversieel gezien worden. Op de personele bezetting van de NEa zal het effect van de kabinetsval naar verwachting dus beperkt zijn. De groei van de NEa is geen antwoord op nationale plannen, maar een reactie op het Europese Fit for 55 pakket. Het bestuur geeft aan dat ze tijdens de strategische dialoog in het najaar expliciet met de opdrachtgevers de rol van de NEa in het maken van plannen voor het nieuwe Kabinet wil bespreken. Bijvoorbeeld in de vorm van een aanbod om vroegtijdig mee te kijken op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van plannen.

2. Mededelingen MT

NEa 132-02

EH

- Het bestuur heeft een aantal vragen over luchtvaart. Het leest in de Mededelingen dat vanwege de bezetting in het luchtvaartteam er geprioriteerd is en wil weten wat het gevolg hiervan is. Welke taken worden nu niet uitgevoerd? Daarnaast vragen ze wat er bedoeld wordt met CORSIA-offsetting en wat monitoring van niet-CO₂ effecten is. "Werknemer" geeft aan dat ondanks de problemen met personele bezetting er nóg niets van het randje afvalt, maar dat áls er geen nieuwe medewerker gevonden wordt er wel capaciteitsproblemen zullen zijn voor taken die op z'n vroegst vanaf dit najaar zullen gaan spelen. Dit geldt voor de jaarafsluiting luchtvaart, CORSIA-implementatie Fit for 55, Sustainable Aviation Fuels-toewijzing gratis emissierechten en non-CO₂ monitoring & reporting. "werknemer" legt ook uit dat CORSIA een mondiaal CO₂-compensatiesysteem is dat net iets anders werkt dan ETS-luchtvaart. In CORSIA wordt deels gebruik gemaakt van offsets -het compenseren van de emissies en niet per se direct verminderen binnen de sector. De niet-CO₂-emissies hebben bijvoorbeeld te maken met uitstoot van fijnstof, NO_x en waterdamp die in de hoge atmosfeer ook bijdragen aan het broeikas-effect. Hoe de monitoring hiervan moet, wordt nog onderzocht. Er wordt een mini-college over luchtvaart gepland om dieper in te gaan op de verschillende systemen en ontwikkelingen hierin.
- Het bestuur vraagt waar AAU voor staat. Dit zijn de assigned amount units, dit is onderdeel van de handel tussen lidstaten in het Kyoto-protocol. Hoe dit precies zit komt terug in een mini-college.
- Het bestuur vraagt zich af wat de zaak bij Norit behelst en of dergelijke inzet van een bedrijf normaal is in zo'n geval. "Werknemer" geeft aan dat de zaak bezwaargevoelig is en het niet ongebruikelijk is om een bezichtiging te doen wanneer in een complexe situatie het bedrijf daar zelf om vraagt. Norit wil hun emissievergunning laten intrekken. Dit kan alleen als het opgestelde vermogen onder de 20MW zakt. Het bepalen van het vermogen gaat normaliter door het

optellen van de verbrandingsunits. Norit wil het via een uitzonderingsroute doen, namelijk het beperken van de brandstof toevoer. Hoewel de NEa op dit punt discretionaire bevoegdheid heeft, hebben eerdere cases laten zien dat deze route een glijdende schaal is en is daar door de NEa vanaf gezien.

- Het bestuur wil weten wat de aanleiding is voor de 103 brieven met verzoek om verbeterreportages. "Werknemer" meldt dat deze alle voortkomen uit opmerkingen van de verificateur, bijvoorbeeld bij het activiteitenverslag van de installatie.
- Op 5 september komt een Turkse delegatie langs bij de NEa om meer te leren over het ETS. Het bestuur ziet dit als een mogelijk effect van CBAM. Het bestuur vraagt waarom ze specifiek bij Nederland uitgekomen zijn. "Werknemer" geeft aan dat dit waarschijnlijk aangeraden is door Duitsland (waar ze eerder langsgegaan zijn) én via het Compliance Forum is gekomen. Ook zijn er meerdere landen die, als reactie op CBAM, bij het Compliance Forum interesse tonen in de administratieve en operationele werking van het ETS.
- Ten slotte vraagt het bestuur nog naar een sfeerschets van de taskforce CCS, waarvoor er een sessie was op kantoor. "Werknemer" vertelt dat deze dag goed verlopen is met tien aanwezigen uit heel Europa in de zaal en nog eens dertig online. Nederland loopt beleidsmatig voorop in deze discussie en heeft samen met Noorwegen een discussiepaper opgesteld. Dit paper gaat over lekverliezen bij gemengde fossiele en biogene CO₂-stromen. Het stuk is goed ontvangen en wordt door de Commissie meegenomen bij de uitwerking van CCS in de monitorings- en rapportageverordening. Er zal ook een mini-college over CCS gepland worden.

EV

- Het bestuur vraagt of MT-lid een update heeft over de signalen met betrekking tot biodieselfraude en wil weten of de NEa zich niet te terughoudend opstelt met betrekking tot het intrekken van HBE's verder in de keten. Bovendien wil het bestuur weten welke organisatie wél mag ingrijpen, wanneer geconstateerd wordt dat de NEa dat juridisch niet mag. MT-lid legt uit dat het systeem zo werkt dat het duurzaamheidssysteem (zoals ISCC) moet ingrijpen. Besluiten dat de keten niet meer op het bewijs van duurzaamheid mag vertrouwen, is een grote stap die niet lichtzinnig genomen moet worden. De vraag is ook wat de NEa mag zo lang het certificaat geldig was. Is er dan een grond om in te grijpen. MT-lid geeft aan dat de NEa sowieso wél toezicht houdt op de certificerende instelling en dus via die route desgewenst kan ingrijpen als een certificeerder herhaaldelijk de fout in gaat. Wanneer er vastgesteld kan worden dat een inboeker niets aan due diligence gedaan heeft, geeft dat mogelijk wel een haakje om bij deze in te grijpen. Het bestuur wil graag hier een keer verder over spreken en ziet hierin mogelijk ook parallellen met de kledingsector, een hoog-risico sector die leunt op certificering, maar waarbij de laatste partij wel aansprakelijk gesteld wordt.
- In reactie op de gesprekken met SOMO na de hoorzitting in de Kamer (en hun rapport over Estse bosbouw) en het idee om in een toekomstige situatie tóch ter plekke te gaan kijken, benadrukt het bestuur dat de NEa er is voor het systeemtoezicht en dat een andere rol de NEa niet past. Anderzijds leeft het gevoel bij het bestuur dat door categorisch te weigeren ter plekke te kijken om je daar te laten informeren door lokale spelers je eigen geloofwaardigheid ondergraaft. Het moet echter geen standaard onderdeel worden van het toezichtspakket.
- Het bestuur wil weten wat de bedenkingen zijn bij het uitbreiden van de mogelijkheden tot het inboeken van elektriciteit in het HBE-systeem. MT-lid geeft aan dat er veel capaciteit aan opgaat, voor maar een minimaal deel van de inboekingen. Bovendien draagt het inboeken van elektriciteit niet bij aan het voldoen aan Europese doelstellingen: het CBS telt namelijk los van de inboekingen al leveringen van elektriciteit aan vervoer mee. Het bestuur vraagt of dit wel op

voldoende hoog niveau aangekaart wordt. MT-lid geeft aan dat dit al vaker gedaan is en ook in het directeurenoverleg van augustus aan de orde gesteld zal worden.

- IenW lijkt gas te geven en doortastend beslissingen te nemen, bijvoorbeeld met de multiplier zeevaart. Het bestuur is benieuwd hoe dit zich verhoudt tot eerdere NEa-oproepen om stabiliteit en duidelijkheid in het systeem. MT-lid legt uit dat de NEa al langer aangedrongen heeft op ingrijpen in de zeevaart, omdat het de stabiliteit van het systeem bedreigt. Dit ingrijpen is daarmee voorspelbaar. Bovendien lijkt de beslissing een stuk eerder te gaan vallen dan in voorgaande jaren toen de beslissing pas vlak voor de jaarwisseling bekend werd.
- Ten slotte wil het bestuur weten wat er fraudegevoelig is in het huidige voorstel voor de bijmengverplichting groen gas en waarom EZK er desondanks tóch voor kiest. MT-lid en "werknemer" lichten toe dat de keuze voor CO₂-ketensturing een keuze is voor een administratief systeem waarvan met de biodieselfraude wederom geconstateerd is dat het niet waterdicht is. Met energiesturing zou de fraudeprikkel aanzienlijk minder zijn en wordt er duidelijker bijgedragen aan het doel van de regelgeving. Het ministerie vindt de aansluiting op andere systemen zwaarder wegen dan de frauderisico's en daar is ook wat voor te zeggen. In de vervoerssystematiek die per 2025 over zal gaan op ketensturing heeft de NEa ook aangegeven risico's te zien in deze keuze, maar daar schreef Europese wetgeving het dringend voor. Hier is echter sprake van een nationaal initiatief. De verwachting is niet dat er nog iets zal veranderen in deze keuze, maar het zal zeker benoemd worden in de HUF-toets.

S&O

- Er wordt een netwerkdag georganiseerd in het voorjaar. Er is besloten het niet in het najaar te doen om zo dicht op het nieuws van de eigen cijfers te zitten. De netwerkdag staat los van eventuele voorlichtingsmomenten voor de doelgroep die zich meer richten op het operationele niveau en januari/februari plaatsvinden, voor de jaarafsluitingen.
- Het bestuur constateert dat het niet mogelijk is om links te openen in ibabs. MT-lid geeft aan dat dit een bekend probleem is en zal aan het team communicatie vragen om nieuwsberichten via whatsapp of mail met het bestuur te delen.
- Met betrekking tot de organisatieveranderingen vraagt het bestuur aandacht voor de werkcultuur en suggereert dit als ontwikkelagenda te benoemen. MT-lid vindt dit een goede suggestie en neemt dit mee in het traject.
- Het bestuur wil weten waarom er onderzoek gedaan moet worden naar het anders structureren van de informatie op de website. MT-lid geeft aan dat het bureaucratischer opgeschreven is, dan het werkelijk is. Het betekent dat het team communicatie met de inhoudelijke medewerkers overlegt hoe het te doen.

3. Verslag bestuursvergadering 22 juni NEa 132-03
Het bestuur stelt het verslag vast, met complimenten aan de notulist.

Naar aanleiding van het verslag vraagt het bestuur of er nog een update is met betrekking tot de biobrandstoffenketenenquête die vorige vergadering besproken is. De directeur geeft aan dat hij dit gaat navragen. Er wordt een werkbezoek gepland bij Tata Steel.

4. Voorraadagenda en actielijst NEa 132-04
Het bestuur stelt de termijngenda vast. Er zal wel stilgestaan worden bij controversieel-verklaringen binnen de lopende beleidstrajecten, in zoverre dat dit al bekend is met de volgende vergadering.

5. Rondvraag NEa 132-05
"Werknemer" benoemt het vergaderschema voor 2024. Het bestuur kan zich vinden in het principe van de derde donderdag van de maand. "Werknemer" vraagt het secretariaat het te plannen met bestuurslid en secretariaat van bestuurslid.

6. Sluiting bestuursvergadering NEa 132-06
Voorzitter sluit de vergadering.